

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 47. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 9. september 2010
Tidspunkt: Kl. 13.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Jeppe Kofod (S), Benny Engelbrecht (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Lone Dybkjær (RV), Per Clausen (EL)

Desuden deltog: Udenrigsminister Lene Espersen

Punkt 1. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål R om EU-skat

EUU alm. del (09) – samrådsspørgsmål R
EUU alm. del (09) – bilag 516 (udenrigsministerens svar på MEP Søren Søndergaards mail)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

"Ministeren bedes redegøre for, hvordan den danske regering eller danske embedsmænd ifølge den internationale presse har kunnet give kilder i Europa-Kommissionen forventninger om, at "et ambitiøst dansk formandskab" i første halvdel af 2012 vil være fødselshjælper for nye EU-skatter. Ministeren bedes herunder redegøre for, hvad hun mener med, at man fra dansk side ikke vil afvise "indførelse af indtægtskilder, som følger direkte af EU-lovgivningen", og at der skal ses på "forskellige modeller til finansiering af EU-budgettet", sådan som det fremgår af ministerens svar på et spørgsmål fra Søren Søndergaard, medlem af Europa-Parlamentet for Folkebevægelsen, jf. Berlingske Tidende 1. september 2010 samt EUU alm. del – bilag 516."

Formanden gjorde opmærksom på, at formanden for Kommissionen, Barroso, i denne uge havde sagt i Europa-Parlamentet, at Kommissionen i efteråret ville fremsætte forslag om EU-skatter. Derfor var det meget relevant at drøfte det samrådsspørgsmål, der var stillet af Per Clausen.

Per Clausen begrundede samrådsspørgsmålet. Det var, som formanden nævnte, nu officielt, at Kommissionen ville fremsætte forslag om en EU-skat. Han var bekymret over de forlydender, der havde været om den danske holdning til en sådan skat, idet han havde troet, regeringen ville være modstander af en sådan skat og ville forhindre den. Han havde bemærket, at udenrigsministeren havde udsendt en forklarende note om, hvad hun havde ment, men der gentog hun blot det, hun havde sagt. Han håbede, man i dag kunne blive lidt klogere på, hvad regeringen mente om en EU-skat.

Udenrigsministeren: Jeg er rigtig glad for at få lejlighed til at forklare mig, så der ikke opstår nogen misforståelser.

Lad mig indlede med at understrege, at Danmark er imod en direkte EU-skat. Skatteopkrævning er i dag medlemslandenes eneret. Det er vores holdning, at denne situation skal fastholdes, hvilket i øvrigt langt fra er en holdning, som vi står alene med.

Den tilgang til finansiering af EU's budget, som jeg giver udtryk for i mit svar til Søren Søndergaard, er heller ikke ny. Der er tale om en velkendt dansk tilgang til spørgsmålet om eventuelle nye EU-indtægtskilder, som også fremgår af det danske høringssvar til Kommissionen fra april 2008 vedrørende budget reviewet af EU's budget. Som bekendt blev høringssvaret sendt til Folketingets Europaudvalg. Jeg vil derfor gerne opfordre til, at vi lige slår koldt vand i blodet.

Regeringen ser frem til en mere indgående drøftelse af de finansielle perspektiver med Folketingets Europaudvalg, når der foreligger et mere konkret udspil fra Kommissionen.

Regeringen vil, som det fremgår af budget reviewet svaret fra 2008 – som Europaudvalget fik på daværende tidspunkt – ikke på forhånd afvise at se på eventuelle forslag til nye indtægtskilder eller et andet beregningsgrundlag end det nuværende, så længe der ikke er tale om, at EU opkræver direkte EU-skatter i de enkelte medlemslande. Medlemslandenes eneret til skatteopkrævning skal fastholdes. For os forbliver det endvidere en forudsætning for en tilpasning af EU's indtægter, at der vil være tale om et fair og omkostningseffektivt system. Lad mig minde om, at EU-budgettet allerede i dag finansieres delvist af told og landbrugsafgifter, som medlemslandene opkræver på vegne af hele Fællesskabet, ligesom at vi betaler en andel af et harmoniseret momsgrundlag som en del af vores EU-bidrag.

Som bekendt varetager Danmark formandskabet for EU i første halvår af 2012, og vi må selvsagt som formandskabsland forsøge at finde mulige kompromiser i forhandlingerne om de næste finansielle perspektiver for perioden 2014 til 2020, både hvad angår udgifter og indtægter.

Pia Olsen Dyhr spurgte, hvad udenrigsministeren mente med direkte skatteopkrævning. Det, budgetkommissæren lægger op til, er bl.a. skat på finansielle transaktioner, lufthavnsafgifter og auktionering af CO₂-emissioner, hvilket næppe vil give anledning til national opkrævning, da dette ville føre til konkurrenceforvridning. Hun ville gerne høre, hvordan regeringens holdning er til flyafgifter og en afgift på finansielle transaktioner – hvilket SF er positiv over for.

Hun havde noteret sig udenrigsministerens udtalelse om, at regeringen ikke ønsker at forhøje EU's budget. Hun spurgte, om regeringen vil arbejde for et lavere budget eller for et uændret budget, idet UK's premierminister, Cameron, havde citeret Lars Lykke Rasmussen for, at den danske regering støttede det britiske ønske om et lavere EU-budget.

Per Clausen spurgte, hvornår det er blevet regeringens politik, at EU-budgettet ikke må stige, idet han pegede på, at det ikke er ret længe siden, regeringen i Europaudvalget fik mandat til en markant forøgelse af EU-budgettet.

Han forstod, at regeringen var imod direkte opkrævning af EU-skatter i medlemslandene, og spurgte, om regeringen godt kan gå med til EU-skatter, blot pengene kræves op af de danske myndigheder og derefter går automatisk til EU.

Pia Adelsteen syntes, det var lidt underligt, at udenrigsministeren opfordrede til, at man slog koldt vand i blodet, når det allerede nu er officielt, at Kommissionen vil stille forslag om en EU-skat. Det fik hun kuldegysninger af. Hun spurgte, om det er muligt at vedtage noget sådant med almindeligt flertal.

Når udenrigsministeren åbner mulighed for, at der kan ske ændringer af told og landbrugsafgifter, kan der så blive tale om en stigning?

Pia Adelsteen forstod ikke, hvorfor EU skal have flere penge, når alle lande i Europa skal spare på deres budgetter.

Udenrigsministeren bekræftede i svaret til Pia Olsen Dyhr, at budgetkommissæren ikke havde talt om at indføre direkte kildeskat til EU, men i øjeblikket indgår told og landbrugsafgifter i EU-budgettet, ligesom vi betaler en andel af momsen som en del af vores EU-bidrag. På den baggrund havde budgetkommissæren udkastet den tanke, at man aflastede medlemsstaterne ved at se på andre typer af bidrag, f.eks. afgifter på finansielle transaktioner, luftfartsafgifter og auktionering af retten til CO₂-emissioner. Dette har vi ikke på forhånd taget stilling til, om vi vil støtte, men det kan være, man skal tænke på nye måder at finansiere EU's budget på.

For så vidt angår hvor mange penge der skal kradses ind, er regeringens holdning grundlæggende, at pengene skal bruges rigtigt, og i en situation, hvor medlemslandene må spare, bør EU's budget ikke blive større. Som bekendt ønsker vi at reducere støtten til landbruget og ser meget gerne, at vi i højere grad investerer EU-midlerne de steder, hvor fremtiden er, nemlig i arbejdspladser og vækst.

Udenrigsministeren sagde til Per Clausen, at der ikke er tale om, at EU bare automatisk kan pålægge borgerne nogle skatter, som blot skal opkræves af de nationale myndigheder. Men som nævnt er EU's budget i dag sammensat af told og landbrugsafgifter samt en del af momsen, hvortil kommer et nationalt bidrag, som afhænger af landenes BNI. Spørgsmålet er, hvordan det er fair og rimeligt fremover at opkræve pengene. Måske er det bedre at beskatte forbruget. Vi vil se på de forskellige forslag, inden vi lægger os fast på noget. Men regeringens holdning er, at det ikke er en EU-opgave at indkræve direkte skatter hos borgerne. Det er et nationalt anliggende. Den linje fraviger vi ikke.

Udenrigsministeren svarede Pia Adelsteen, at det årlige budget vedtages med kvalificeret flertal. I år stemte vi imod på grund af forhøjelsen. En eventuel ny EU-skat vil kræve enstemmighed. De nye 7-årige finansielle perspektiver kræver også enstemmighed.

Per Clausen syntes, CO₂-afgifter på luftfart og beskatning af finansielle transaktioner er fornuftige forslag, som det vil være en god idé at indgå internationale aftaler om. Han spurgte, om det er rigtigt forstået, at man sagtens kan forestille sig, at den danske regering vil støtte, at der laves aftaler om nye afgifter, som opkræves med det formål, at pengene går til EU – blot der ikke er tale om skatter.

Pia Olsen Dyhr gentog sit spørgsmål, om regeringen mener, EU's budget skal være uændret, eller om det skal være mindre, som Storbritannien går ind for. Det vil jo påvirke Danmarks muligheder for at forhandle under det danske formandskab.

Hun spurgte, hvornår regeringen vil tilkendegive sin holdning til en afgift på finansielle transaktioner – som finansministeren faktisk har ytret sig om i Europaudvalget – og til en flyafgift.

Pia Adelsteen var bange for, at i samme øjeblik man indfører en afgift, får EU mulighed for at skruer den op. Derfor gentog hun sit spørgsmål, om det forhold, at regeringen er villig til at se på en omlægning af afgifterne, indebærer, at afgifterne kan stige.

Udenrigsministeren svarede bekræftende på Per Clausens spørgsmål, om vi fremover vil få afgifter, som afregnes direkte med EU, idet hun gjorde opmærksom på, at sådan er situationen jo allerede i dag.

Hun svarede på Pia Olsen Dyhrs spørgsmål, at vort udgangspunkt er, at der ikke skal bruges flere penge, men vi ønsker også, at der sker en hurtigere afvikling af landbrugsstøtten, og hvis det lykkes, så skal pengene ikke bare bruges til noget andet, og så er der en mulighed for, at budgettet kan blive mindre.

Regeringen vil ikke nu komme med en melding om, hvilke elementer der skal indgå i den fremtidige finansiering. Vi må først se de forslag, der kommer fra Kommissionen.

I svaret til Pia Adelsteen gentog udenrigsministeren, at vort udgangspunkt er, at budgettet ikke må blive større, men hvis man skruer på forskellige skruer, vil det få forskellige virkninger i de enkelte medlemslande, ligesom det vil få betydning, hvis man ændrer på rabatordningerne – som vi er modstandere af. Når der kommer et forslag fra Kommissionen, vil vi regne på det og se, hvilke konsekvenser det måtte have for os.

Udenrigsministeren tilføjede, at Barroso har været ude med et forslag om udstedelse af europæiske obligationer til at finansiere store infrastrukturprojekter. Det har mødt kraftig modstand fra rigtig mange medlemslande. Vor overordnede tilgang til det er, at i en situation, hvor de fleste lande kæmper med budgetunderskud, er det ikke et godt signal at sende, at man skal bruge flere penge i EU-systemet. Det er fortsat vor holdning.

Per Clausen var glad for den enighed, der var vokset frem mellem regeringen og Enhedslisten med hensyn til, at EU's budget ikke skal vokse de kommende

år. Han håbede, Venstre og Konservative også ville stå fast på det synspunkt, når de kom i opposition.

Han spurgte, om det er rigtigt forstået, at regeringen er indstillet på at acceptere flere og nye EU-afgifter, og at den også er indstillet på at finansiere en større del af EU's budget ved hjælp af afgifter, der går direkte i EU's kasse, blot der ikke er tale om EU-skatter. Han tilføjede, at folk kunne have lidt svært ved at sondre mellem skatter og afgifter.

Lone Dybkjær syntes, udenrigsministeren selv havde været en lille smule skyld i, at man havde fået denne diskussion i Europaudvalget, idet udenrigsministeren havde brugt ordet skat i stedet for afgift. Hun var enig i det, udenrigsministeren sagde om, at vi ønskede en hurtigere udfasning af landbrugsstøtten, idet hun pegede på, at det oprindeligt var et radikalt forslag.

Hun syntes, det kunne være interessant at høre, hvilke selvstændige tanker regeringen gjorde sig med hensyn til den fremtidige finansiering af EU, idet der ikke er nogen, der siger, at vi har fundet de vises sten. Hun var også enig i, at rabatordningerne bør afskaffes. Hun syntes, det ville være fint med en flyafgift og med en transaktionsafgift. Vi må have en rimelig og retfærdig fordeling mellem landene, idet det vel stadig væk er sådan, at de bredeste skuldre skal bære de største byrder.

Pia Adelsteen pegede på, at hvad enten man kalder det skatter eller afgifter, så er det forbrugerne, der i sidste ende kommer til at betale. Hvis man lægger afgifter på fly, giver det så en konkurrenceforvriddning i forhold til flyselskaber uden for EU? Hun var enig i, at en afvikling af landbrugsstøtten ville være godt, men mente, det havde lange udsigter. Udenrigsministeren siger, at så må pengene ikke gå til noget andet. Men kan man være sikker på det?

Pia Olsen Dyhr ville i anledning af Pia Adelsteens indlæg gerne have bekræftet, at de fleste af de penge, EU får, ryger tilbage til medlemsstaterne – bl.a. i form af støtte til danske landmænd. Hun spurgte, hvor meget Danmark betaler, og hvor meget vi får igen.

Udenrigsministeren advarede Per Clausen mod at overfortolke det, hun sagde. Hun havde sagt, at hun ikke på forhånd ville afvise gode ideer til en reform af EU's indtægtsside.

Udenrigsministeren gjorde i anledning af Lone Dybkjærs bemærkninger opmærksom på, at hun havde talt om skatter, da hun havde fået et spørgsmål om skatter. Regeringen har ikke tænkt sig i EU at foreslå bestemte afgifter, men vil forholde sig til de forslag, Kommissionen måtte komme med – naturligvis i dialog med Europaudvalget.

Hun bekræftede over for Pia Adelsteen, at det er forbrugerne, der kommer til at betale. F.eks. vil det være flypassagererne, som kommer til at betale en eventuel ny flyafgift. Det er også forbrugerne, der betaler via momsen. Og det er os alle sammen, der betaler i forhold til vores BNI.

Hun kunne ikke love, at vi kommer til at betale mindre, men skal der ske ændringer, skal pengene bruges på områder, som ud fra danske interesser er fornuftige. Der skal være en fair balance.

I svaret til Pia Olsen Dyhr bekræftede udenrigsministeren, at medlemsstaterne får de fleste af pengene igen. Vi får bl.a. penge, som kommer Nordjylland til gode. I en lang periode var Danmark nettobidragmodtager. Nu er vi nettobidragyder, hvis man blot ser på budgetbetalingerne, men når man tager hensyn til de fordele, vi har af det indre marked, er EU en kæmpe overskudsforretning for Danmark.

Per Clausen pegede på, at det tager lang tid, før pengene fra Danmark når hjem igen til Nordjylland.

Han forstod, at regeringen ikke ville afvise nye afgifter, og at den heller ikke vil afvise, at en større del af EU-budgettet finansieres af afgifter.

Lone Dybkjær syntes bestemt, der skulle komme nye afgifter, så andre ting kan aflastes. Hun syntes godt, vi i betragtning af det kommende danske formandskab kunne være lidt på forkant med udviklingen og udøve en selvstændig, konstruktiv dansk tankevirksomhed på området.

Udenrigsministeren svarede Per Clausen, at regeringen holdning er præcis den, hun gav udtryk for i høringssvaret fra 2008, som hun citerede fra.

Hun svarede Lone Dybkjær, at lige nu afventer regeringen Kommissionens budget review og dens konkrete forslag.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3031 (udenrigsanliggender) den 10. september 2010 samt rådsmøde nr. 3032 (almindelige anliggender) den 13. september 2010

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Denne gang står vi over for en særligt utraditionel kadence af møder. På fredag – i morgen – vil Udenrigsrådet først mødes i format af handelsministre. Derefter vil der være et uformelt udenrigsministermøde, hvor vi bl.a. vil drøfte nogle af de ting, som vil komme op på Det Europæiske Råds møde i ugen derefter. Endelig holder vi møde igen på mandag, hvor der vil være møde i Rådet for almindelige anliggender, hvor vi vil forberede det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 16. september og det næstfølgende møde i Det Europæiske Råd til oktober.

Denne gang er alle punkter til orientering.

Om det handelspolitiske vil jeg særligt fremhæve dagsordenspunkterne 1, 2 og 4 om handelsaftalerne med Sydkorea og Malaysia samt investeringsaftalerne.

1. Frihandelsaftalen EU-Sydkorea

– *Vedtagelse*

KOM (2010) 0136, KOM (2010) 0137

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: For så vidt angår frihandelsaftalen med Sydkorea ventes Rådet at bemyndige formandskabet til på EU's vegne at underskrive frihandelsaftalen og endossere dens foreløbige anvendelse. Derefter forventes alle medlemsstater – og det belgiske formandskab på vegne af EU – formelt at underskrive selve aftalen.

Aftalen skal i henhold til Lissabontraktatens artikel 218 godkendes af Europa-Parlamentet, før den kan ratificeres af Rådet. Da denne godkendelse endnu ikke foreligger, kan Rådet ikke ratificere aftalen. Lissabontraktaten giver imidlertid mulighed for "foreløbig anvendelse" af internationale aftaler. Foreløbig anvendelse er et nyt koncept i Lissabontraktaten og medfører, at alle handelsmæssige fordele ved internationale aftaler – bortset fra de ikke-handelsmæssige dele af aftaler, som ligger uden for EU's eksklusive kompetence – kan udnyttes, selv om aftalen ikke er endeligt ratificeret.

Imidlertid har et antal medlemsstater – men ikke Danmark – forlangt, at de særlige beskyttelsesforanstaltninger skal træde i kraft samtidig med den foreløbige anvendelse af aftalen.

De særlige beskyttelsesforanstaltninger er et bilateralt handelsforsvarsinstrument, der giver muligheder for, at EU kan suspendere de frihandelsfordele, som den

47. Europaudvalgsmøde 9/9-10

koreanske eksport nyder godt af, såfremt visse grænseværdier for importen af et begrænset antal varer overskrides.

Forslaget vedrørende en særlig beskyttelsesmekanisme, der skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet, drøftes for tiden både i den relevante arbejdsgruppe i Rådet og i Europa-Parlamentets udenrigshandelskomité.

2. En samlet europæisk international investeringspolitik

– *Politisk drøftelse*

KOM (2010) 0344, KOM (2010) 0343

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udenrigsministeren: Rådet forventes at få en første præsentation af Kommissionens såkaldte investeringspakke efterfulgt af en orienteringsdebat. Regeringen er positivt stemt over for, at Unionen i fremtiden skal stå for at sikre vores investorer rettigheder, da vi mener, at EU i kraft af sin økonomiske vægt vil være i stand til at forhandle flere og bedre bilaterale investeringsbeskyttelsesaftaler end medlemslandene hver for sig. Regeringen er meget tilfreds med Kommissionens meddelelse om, hvordan den har tænkt sig at udfylde sin vigtige nye rolle på området. Med hensyn til forordningsforslaget er der nogle juridiske problemer i teksten, som ikke volder os, men andre medlemslande vanskeligheder. Danmark kan og vil derfor medvirke til at afhjælpe disse vanskeligheder, efterhånden som forslaget går gennem lovgivningsprocessen, som Europa-Parlamentet nu deltager i for første gang inden for det handelspolitiske område.

Jeppe Kofod mindede om, at med Lissabontraktaten får EU enekompetence vedrørende direkte investeringer. På baggrund af at Danmark har 35 bilaterale investeringsaftaler med tredjelande, spurgte han, om regeringen nærer betæneligheder ved, at Kommissionen kan trække nogle af disse aftaler tilbage. Mener regeringen, at EU's nye beføjelser på området vil gavne danske virksomheder og danske investeringer?

Udenrigsministeren syntes, det var et rigtigt godt spørgsmål. Som udgangspunkt tror vi på, at Kommissionen ved at forhandle på vegne af os alle sammen kan give os en bedre beskyttelse, end vi kan opnå hver især. Kommissionen har fået dømt Sverige, Finland og Østrig, idet den fandt, at det var i modstrid med traktaten, at de havde deres egne aftaler, og når Kommissionen går det hele igennem, vil det måske vise sig, at der er flere lande, som er i den situation. Det er fint nok, at Kommissionen gerne vil have det strømlinjet, men problemet er, at der ikke må blive et juridisk tomrum i den tid, der går, indtil EU får aftaler på området. Danmark har ikke nogen problemer, for vi har holdt os inden for traktatens rammer. Men vi arbejder for, at der kommer et rimeligt kompromis, så de nationale aftaler kan fortsætte, indtil der kommer en EU-aftale. Udenrigsministeren tilføjede, at det nok mere var teknik og jura, end det var et reelt problem.

3. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (EPA) mellem EU og AVS-landene

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 91 (side 193, senest behandlet i EUU 6/11-09)

EUU alm. del (08) – bilag 444 (side 1217, senest behandlet i EUU 15/5-09)

EUU alm. del (08) – bilag 79 (side 219, behandlet i EUU 7/11-08)

Forhandlinger med AVS-landene:

KOM (2007) 0717 - svar på spørgsmål 1-21 (om EPA-aftaler)

KOM (2007) 0717 - bilag 1 (fortroligt) (erklæring om økonomiske partnerskabsaftaler)

EU-note (072) - E 12 (notat om økonomiske partnerskabsaftaler)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (08) – bilag 279 (side 795, senest behandlet i EUU 20/2-09)

EUU alm. del (072) – bilag 305 (side 887, behandlet i EUU 23/5-08)

EUU alm. del (072) – bilag 140 (side 358, forhandlingsoplæg forelagt EUU 7/2-08)

EUU alm. del (072) – bilag 82 (side 244, behandlet i EUU 19/12-07)

EUU alm. del (072) – bilag 51 (side 157, behandlet i EUU 7/12-07)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Åbning af forhandling om en frihandelsaftale med Malaysia

– Vedtagelse

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (06) – bilag 309 (side 1133, senest behandlet i

EUU 20/04-07)

Udenrigsministeren: Rådet forventes at tiltræde, at der indledes forhandlinger om en frihandelsaftale med Malaysia. Rådet bemyndigede allerede i 2007 Kommissionen til at indlede frihandelsforhandlinger med ASEAN-landene som region. Dette blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 20. april 2007.

I 2009 stod det imidlertid klart, at det ikke ville være muligt at afslutte en sådan regional aftale inden for en overskuelig fremtid på et acceptabelt ambitionsniveau. Kommissionen foreslog derfor, at EU skulle forsøge at indlede forhandlinger om bilaterale frihandelsaftaler med de af ASEAN-landene, der havde et ambitionsniveau, som matchede EU's. Disse bilaterale frihandelsaftaler skulle betragtes som "byggesten", der til sin tid kunne konsolideres i en egentlig regional aftale.

Med andre ord: Fordi det ville tage for lang tid med ASEAN, starter vi med nogle af de lande, der er mest interesserede. Forhåbentlig kan vi så på et tidspunkt få en aftale med hele ASEAN.

Den 22. december 2009 besluttede Rådet at igangsætte forhandlinger om frihandelsaftaler – altså FTA'er – med udvalgte ASEAN-lande startende med Singapore. Kommissionen har derefter gennemført sonderende drøftelser med Malaysia, og på basis heraf er det Kommissionens vurdering, at tiden er inde til at starte frihandelsforhandlinger med Malaysia.

Jeppe Kofod betegnede det som ærgerligt, at man ikke kan lave en samlet aftale med ASEAN-landene, ligesom det er ærgerligt, at man ikke kan gøre fremskridt i WTO-sammenhæng, så man er nødt til at lave disse bilaterale aftaler. Han var enig med udenrigsministeren i, at det er en stor fordel for Danmark, at man nu laver disse handelsaftaler. Han så det om et eksempel på, at EU har en ret væsentlig rolle at spille, som har betydning for vor økonomi i Danmark.

Pia Olsen Dyhr pegede på, at der er brug for, at Doha-runden kommer i gang igen, og spurgte, hvad EU gør for at sætte gang i den debat. Det ville gøre det meget nemmere, i stedet for at man skal lave bilaterale aftaler. Hun mindede om, at den daværende udenrigsminister havde sagt i Hong Kong, at vi lægger vægt på, at man ikke skal indgå bilaterale aftaler.

Udenrigsministeren svarede Jeppe Kofod og Pia Olsen Dyhr, at regeringen i princippet helst så, at der skete fremskridt i frihandelen globalt, idet det er en af de bedste måder til at sikre, at ulandene får en andel i velstanden. Det var hendes indtryk, at EU har været i dialog med Indien og USA, men USA er ikke

til sinds at bevæge sig på nuværende tidspunkt, så situationen er meget fastlåst. Det vil imidlertid stadig være en dansk hovedprioritet at få de internationale drøftelser til at køre igen. Konsekvensen af, at Doha-runden er gået i stå, er, at landene ikke mindst i Asien laver bilaterale handelsaftaler. Derfor kan vi ikke blive ved at sidde pænt og vente. Vi bliver nødt til at bruge det bilaterale instrument i en overgangsperiode, indtil økonomien bedrer sig.

5. EU-Vietnam Partnerskabs- og Samarbejdsaftale

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Jeppe Kofod ville gerne have udenrigsministeren til at uddybe det, der står i samlenotatet om samarbejdet om menneskerettigheder og juridiske anliggender.

Pia Olsen Dyhr vidste, at Danmark er i gang med at udfase hjælpen til Vietnam, og gættede på, at EU også er i gang med at udfase den, efter at Vietnam ikke længere er et fattigt land. Hun spurgte, hvordan den nye partnerskabsaftale spiller sammen med det tidligere samarbejde med Vietnam. I samlenotatet står der, at man bl.a. skal drøfte klimaforandringer. Det er et af de punkter, hvor Danmark kan yde en indsats. Hun spurgte, om man også vil inddrage menneskerettigheder i drøftelserne.

Udenrigsministeren sagde til Jeppe Kofod, at regeringen arbejder for at fastholde en bred dagsorden, som også indbefatter menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og økonomiske reformer, men hun havde personligt oplevet, da hun sad til ASEAN-topmøde i Madrid, at det bliver sværere og sværere for os at trænge igennem hermed på grund af den magtforskydning, der har fundet sted fra Vesten og med de nye vækstøkonomier i verden. De lande, vi forhandler med, har andre værdier og er interesseret i andre ting og synes nærmest, der er tale om utidig indblanding, når vi nævner menneskerettigheder. Vi vil imidlertid fastholde fokus på menneskerettigheder.

Det gør vi også, når det drejer sig om Vietnam, sagde udenrigsministeren til Pia Olsen Dyhr. Udenrigsministeren prøvede at få sine kolleger til at forstå, at det ikke nytter noget, at EU er en økonomisk kæmpe, når det er en politisk dværg. Når vi ikke er enige politisk, bliver der slet ikke lyttet til os. Og vi er hundrede år om at nå frem til enighed, hvis vi overhovedet kan blive enige i EU. Hvis vi skal have den brede dagsorden, så skal vi koble tingene sammen.

Udenrigsministeren bekræftede, at vi har haft et udviklingsprojekt i gang, der drejer sig om klima. Hun havde indtryk af, at det havde åbnet mange døre, så der bliver et samarbejde på området.

Per Clausen syntes, det var positivt, at udenrigsministeren lagde så meget vægt på, at EU i fællesskab skal formulere synspunkter på menneskerettigheder i forbindelse med de kommende forhandlinger, hvor udgangspunktet er økonomi og handel. Han spurgte, hvordan udenrigsministerens forventninger hertil er. Vil det lykkes at komme igennem med dette standpunkt i EU, hvor der er forskellige opfattelser?

Pia Olsen Dyhr spurgte, om man vil følge op på den bistand, som Danmark og EU hidtil har ydet.

Udenrigsministeren svarede Per Clausen, at det var hendes indtryk, at der var en stigende opbakning til at slå for menneskerettigheder, også når det gjaldt partnerskabsaftaler. Hun var sammen med den tyske udenrigsminister kommet med et indspark herom. Vi må selv offensivt sætte den dagsorden, for man vinder ikke en fodboldkamp, hvis man ikke scorer mål. Det haster, for efterhånden som vore partnere får større økonomisk magt, har de måske ikke så meget brug for os, som de havde for et eller to år siden.

NOT Udenrigsministeren kunne ikke svare på Pia Olsen Dyhrs spørgsmål om bistandsstrategien overfor Vietnam, men lovede at fremsende et notat.

6. EU-Filippinerne Partnerskabs- og Samarbejdsaftale

- *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet, men forventes sat på dagsordenen for et snarligt rådsmøde med henblik på vedtagelse*
Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

7. Forberedelse af ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd den 16. september 2010

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Ekstraordinært Det Europæiske Råd 16/09-10 – bilag 1 (udkast til kommenteret dagsorden)

Ekstraordinært Det Europæiske Råd 16/09-10 – bilag 2 (udkast konklusioner)

Rådsmøde 3028+3029 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af rådsmødet 26/7-10)

Udenrigsministeren: Selv om der ikke er nogen formel kobling, kan drøftelserne blandt handelsministrene godt danne et springbræt for drøftelserne på det ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd den 16. september. Som I ved, er der tale om et ekstraordinært møde med fokus på forholdet til EU's strategiske partnere. Både stats- og regeringscheferne og udenrigsministrene vil deltage i mødet.

Inden Det Europæiske Råd vil udenrigsministrene have en længere drøftelse af de strategiske partnere på det uformelle Gymnichmøde, som ligger i forlængelse af det ordinære handelsministermøde i morgen.

Udgangspunktet for drøftelserne vil være magtforskydningen fra vest mod de nye vækstøkonomier, som bliver stadig mere tydelig. Det har vi set med Kinas nye rolle, men vi har også set tendenser mod en mere selvstændig udenrigspolitisk rolle fra f.eks. Indien, Brasilien og Sydafrika. Hvert af disse lande spiller selvfølgelig med ud fra sine egne præmisser, men det er et markant fællestræk, at de optræder med en ny form for selvbevidsthed, som i stigende grad vil ændre på de globale balancepunkter. Hvis vi fra europæisk side vil søge at spille en rolle globalt, må vi også forholde os til de nye tendenser.

Samtidig er det en selvstændig ambition med Lissabontraktaten, at EU skal søge en øget global rolle. Derfor er der også behov for at drøfte, hvordan vi kan udnytte de nye muligheder, som særligt den nye udenrigstjeneste giver os i relation til de nye, store økonomier, i takt med at tjenesten etableres hen over vinteren.

Forberedelserne til topmødet har stået på siden april, men man må sige, at der endnu ikke har tonet sig et klart fokus frem.

Derfor kan jeg her kun nævne nogle af de elementer, som jeg forventer vil indgå i drøftelserne.

Grundlæggende er der behov for to hovedbudskaber fra drøftelsen i Det Europæiske Råd.

Udadtil bør der sendes et klart signal og budskab til de centrale partnerlande om, at Europa ønsker at indtage en stærkere og mere velkoordineret rolle på den internationale scene. Drøftelsen vil udgøre begyndelsen af en proces, som ikke på det korte sigte vil medføre en markant ændring af EU's udenrigspolitiske strategi. Men det er i sig selv positivt, at EU's statsministre og udenrigsministre samles

ekstraordinært for at tage en samlet diskussion om et strategisk vigtigt udenrigs-politisk emne.

Indadtil håber jeg, at vi vil kunne opstille nogle generelle målsætninger og retningslinjer for det videre arbejde. Et centralt element vil her være, hvordan vi kan få EU's og medlemsstaternes indsatser til at spille bedre sammen. Desuden er der behov for at få EU's egne instrumenter til at spille bedre sammen. Og endelig er der behov for at strømline EU's løbende dialog med de øvrige lande.

Et vigtigt punkt i drøftelserne er, hvordan processen skal tages videre og af hvem. Fra dansk side finder vi, det er vigtigt, at Ashton og den fælles udenrigstjeneste indtager en central rolle i defineringen af EU's kerneinteresser over for de enkelte lande. Som bekendt er det Ashtons opgave at sikre sammenhængen på tværs af alle politikområder, og med den fælles udenrigstjeneste vil vi forhåbentlig få en bedre platform for samarbejdet, hvor også medlemsstaterne vil være repræsenteret. Samtidig er det også klart, at den faste formand for Det Europæiske Råd og Kommissionen spiller vigtige roller i EU's relationer udadtil, særligt i arbejdet med at effektivisere topmøderne med tredjelande samt sikre sammenhæng mellem alle EU's institutioner.

Helt overordnet tror jeg, det er vigtigt at huske på, at fremkomsten af de nye vækstøkonomier i høj grad er i vores egen interesse. Vi skal ikke frygte de høje vækstrater i lande som Kina og Indien, men snarere se det som en mulighed – også for Europa, hvor samhandlen med de nye vækstcentre kan blive et vigtigt element i fremtidssikringen af vores egen økonomiske vækst og beskæftigelse.

For mig er det derfor centralt, at EU's relationer til de strategiske partnere skal stille skarpere på, hvordan de kan bidrage til økonomisk vækst og beskæftigelse i Europa, f.eks. ved at åbne op for øget frihandel, forbedre markedsvilkår for europæiske virksomheder og fremme investeringer mellem EU og de nye vækstøkonomier. Men det stiller samtidig krav om en fortsat omstilling af de europæiske økonomier, så vi kan være konkurrencedygtige og drage fordel af de nye muligheder.

Jeg mener særligt, at indgåelsen af handelsaftaler med stadig flere lande vil være en vigtig del af en fortsat åbning af de europæiske økonomier. De nye aftaler med Sydkorea og Malaysia, som jeg nævnte tidligere, kan være et godt eksempel. EU er simpelt hen nødt til at udvide netværket af handelsaftaler; ikke kun med de største økonomier, men også med de omkringliggende andenrække vækstlande.

Derfor vil vi nok også se et voksende behov for at udvikle mere fleksible rammer for vores tredjelandsaftaler. Det er en debat, vi nok vil komme tilbage til her i udvalget, men der er ingen tvivl om, at både BRIK-landene og de såkaldte andenrække økonomier har og får voksende indflydelse. Samtidig udgør de en meget heterogen gruppe, både samfundsmæssigt, socialt og politisk, som vil gøre det svært for EU at anvende den samme skabelon for alle disse lande.

Det Europæiske Råd vil derudover modtage en statusorientering fra DER-formanden om arbejdet i van Rompuy taskforcen vedrørende styrket økonomisk koordination. Det seneste møde blev afholdt den 6. september, og DER ventes at

modtage en fremskridtsrapport forud for det videre arbejde frem mod DER i oktober.

Drøftelserne i taskforcen tager bl.a. udgangspunkt i Kommissionens meddelelse fra 30. juni. Den vedrører overvågning af interne og eksterne makroøkonomiske ubalancer og strukturreformer, styrkelse af de nationale finanspolitiske rammer, så de afspejler traktatens referenceværdier i forhold til underskud og gæld, øget fokus på offentlig gæld og finanspolitisk holdbarhed i stabilitets- og vækstpagten samt en mere offensiv håndhævelse af reglerne via passende sanktioner og incitamenter. Hertil kommer det såkaldte "Europæiske Semester", der ventes gennemført allerede fra 2011.

Finansministeren har flere gange her i udvalget redegjort for arbejdet i van Rompuy taskforcen, senest i forbindelse med Økofin den 7. september.

Vi vender som vanligt tilbage til mødet i Det Europæiske Råd, når jeg selv sammen med statsministeren forelægger selve mødet her i udvalget den 15. september 2010.

Jeppe Kofod betegnede det som positivt, at der holdes et særligt møde i Det Europæiske Råd, som fokuserer på EU's globale rolle, selv om der ikke foreligger særligt konkrete konklusioner. Han ville gerne vide, hvad regeringen prioriterer højt i dette samarbejde.

Han spurgte, hvad det, der står i udkastet til konklusioner vedrørende global governance, egentlig betyder.

Pia Olsen Dyhr pegede på, at man i udkastet til konklusioner siger, at det er vigtigt, at vi opnår et ambitiøst resultat på konferencen i Cancun. Nu har Frankrig, Storbritannien og Tyskland meldt ud, at man skal gå op til en 30 pct. reduktion af CO₂-udslip. Mener Danmark også det?

Hun var enig med udenrigsministeren i, at Ashton er helt central i forbindelse med definitionen af de strategiske interesser.

Udenrigsministeren svarede Jeppe Kofod, at det, der står øverst på dagsordenen, er den helt overordnede diskussion om global governance. Udenrigsministeren troede, at vejen til at gøre vores indflydelse gældende var at bruge de muligheder, som Lissabontraktaten giver med den høje repræsentant og den fælles udenrigstjeneste. Vi skal bruge hele paletten med økonomi og handelspolitik for at opnå noget politisk. Derfor skal vi også diskutere, hvordan vi kommer godt ud af krisen, for det er vor økonomiske styrke, vi har at handle med. I øjeblikket er magtforskydningen så voldsom, at Europa skal stramme sig an, hvis vi skal have ørenlyd for vore synspunkter vedrørende demokrati og menneskerettigheder.

Udenrigsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at man ville vende tilbage til spørgsmålet om COP16 og mødet i Cancun på Det Europæiske Råds møde i oktober, hvor det vil blive et centralt emne.

Jeppe Kofod henviste til, at udenrigsministeren i sin forelæggelse sagde, at EU vil indtage en strategisk og mere velkoordineret rolle på den internationale

scene, men at der på kort sigt ikke vil være en markant ændring i EU's udenrigspolitiske strategi. Det syntes han lød lidt dobbelttydigt. Han håbede, man ville være mere ambitiøs, idet han var helt enig i de betragtninger, udenrigsministeren var kommet med.

Pia Olsen Dyhr forstod, at man ville følge punktet op i forbindelse med topmødet i oktober, men pegede på, at COP16 også står på dagsordenen for det kommende topmøde, og pegede på, at det er nu, man skal være offensive, hvis man skal opnå et ambitiøst resultat.

Udenrigsministeren pegede på, at vi stadig væk er i starten af september. Der foregår drøftelser og forhandlinger, men det er først i oktober, sagen skal diskuteres.

8. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 21)

Udenrigsministeren: Udkastet til dagsordenen for Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010 ventes at blive præsenteret på rådsmødet den 13. september.

Hovedemnet for Det Europæiske Råd den 28.-29. oktober 2010 ventes at blive styrket økonomisk-politisk samarbejde, blandt andet på baggrund af arbejdet i van Rompuy taskforcen og konkrete forslag fra Kommissionen. Derudover ventes Det Europæiske Råd at skulle forberede en række kommende internationale møder, herunder G20-topmødet i Seoul, EU-USA-topmødet i november og COP16 i Cancun.

Som vanligt vender vi tilbage til forberedelsen af topmødet forud for rådsmødet for almindelige anliggender den 25. oktober.

Spørgsmålet om COP16 blev drøftet i forbindelse med dagsordenens punkt 7.

9. Pakistan

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 221 (side 592, senest behandlet i EUU 22/1-10)

Udenrigsministeren: Pakistan er i lyset af de aktuelle oversvømmelser rykket op på EU's dagsorden. Pakistan vil således indgå i både handelsministermødet og på det efterfølgende uformelle udenrigsministermøde, ligesom der er mulighed for at vende tilbage til spørgsmålet i forbindelse med Det Europæiske Råds møde i næste uge. Drøftelserne ventes især at koncentrere sig om muligheden for at forbedre adgangen for pakistanske produkter til EU's marked. Det skal ses som et bidrag til stabilisering af den hårdt trængte pakistanske økonomi.

Jeg forventer, at handelskommisæreren, Karel de Gucht, vil informere om mulighederne for at øge Pakistans markedsadgang på handelsministermødet i morgen. Fra dansk side støtter vi varmt, at EU's handelsrelationer med Pakistan styrkes. Konkret kan det ske ved at justere i visse af de rent økonomiske kriterier for tildeling af den såkaldte GSP+ status, som følger af EU's særlige favorable handelsordning for en række udviklingslande. Nogle lande taler også for midlertidige ordninger i lyset af den aktuelle krise.

Jeg har selv talt med den pakistanske udenrigsminister Qureshi et antal gange over de seneste dage i opfølgning på vores samtale i New York den 19. august, hvor jeg bl.a. har understreget vores velvilje over for et tættere EU-Pakistan samarbejde. Det er dog klart, at man også fra Pakistans side må tage ansvar og leve op til spillereglerne. Jeg har understreget vores ønske om udbyggede bilaterale relationer til Pakistan og den stærke danske forpligtelse på at støtte Pakistan i denne svære tid, så den aktuelle genopbygning efter oversvømmelserne kobles aktivt til den mere langsigtede udvikling og stabilisering af landet.

Qureshi vil også være i Bruxelles i dag som optakt til møderne for at drøfte samarbejdet med EU med bl.a. Ashton.

Pia Olsen Dyhr erklærede sig enig med regeringen i, at man må gøre en fælles europæisk indsats i relation til Pakistan, og gik ud fra, at Danmark presser på.

Udenrigsministeren takkede for opbakningen.

10. Samarbejds- og verifikationsmekanismen for Bulgarien og Rumænien

– *Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0400, KOM (2010) 0401

Rådsmøde 3031+3032 – bilag 2 (tillæg til samlenotat)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 13 (side 1613, senest behandlet i EEU 11/9-09)

EUU alm. del (072) – bilag 459 (side 1277, behandlet i EEU 12/9-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Lone Dybkjær tog dette punkt op, som udenrigsministeren ikke havde nævnt, idet hun opfordrede til, at man fulgte udviklingen, og spurgte, om vi ikke burde hæve røsten og påtale den korruption, der finder sted i de to lande. Hun mente, det var problematisk, at man i de to lande reelt ikke opfylder betingelserne for medlemskab på dette område.

Udenrigsministeren havde ikke nævnt punktet, fordi hun var fuldstændig enig i den monitoreringsrapport, der er kommet fra Kommissionen. Her peger man på, at der er sket fremskridt i begge lande, men at der er væsentlige udeståender på det retslige område. I Bulgarien konstateres der en politisk vilje til at gennemføre reformer, mens Rumænien halter mere efter. Udenrigsministeren var enig med Lone Dybkjær i, at de to lande må opfylde det, de har forpligtet sig til.

Anne-Marie Meldgaard tilføjede, at spørgsmålet om korruption er væsentligt. Hun havde svært ved at se, hvad de to lande havde gjort ved deres korruption.

Mødet slut kl. 14.00.

Ref.: BE/sra